

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobce **RWE Gas Storage, s.r.o.**, se sídlem Praha 9, Prosecká 855/68, v řízení zastoupeného Mgr. Jiřím Skálou, advokátem se sídlem Praha 2, Rubešova 162/8, proti žalovanému **Katastrálnímu úřadu pro Olomoucký kraj** se sídlem Olomouc, Jeremenkova 110/15, o žalobě proti nezákonnému zásahu žalovaného,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá ochrany proti nezákonnému zásahu žalovaného spočívajícímu v neprovedení záznamu vlastnického práva žalobce ke stavbám redukční stanice na pozemku parc. č. st. 725, objektu měření na pozemku parc. č. st. 726 a skladu odorantu a metanolu na pozemku parc. č. st. 334, vše v k.ú. Lobodice.

Žalobce uvádí, že podal 14.10.2011 návrh na záznam vlastnického práva do katastru nemovitostí, kdy tento návrh doložil notářským zápisem, ve kterém bylo osvědčeno, že žalobce vlastnické právo k předmětným stavbám vydržel, a dále kolaudačním rozhodnutím, potvrzením existence staveb a vyjádřením ČPP Transgas, s.p., ze dne 20.4.2011. Žalovaný dne 29.9.2011 listiny žalobci vrátil bez provedení požadovaného zápisu s tím, že v notářském zápise není řešena otázka nespornosti vydržení; současně žalovaný odkázal na ohlášení zápisu záznamem k týmž stavbám, které učinil dne 25.7.2011 ČPP Transgas, s.p., jakkoli na něj též žalovaný reagoval vrácením listin bez provedení zápisu. Dále žalovaný sdělil, že nebylo předloženo vyjádření současného vlastníka pozemků, na kterých se stavby nacházejí. Žalobce je přesvědčen, že vlastnické právo nabyl vydržením ve smyslu § 134 odst. 1, 3 zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obč. zák.“). Vzhledem k tomu, že u předmětných staveb podle zápisu v katastru není možné dohledat vlastníka, nemůže žalobce vyžádat potvrzení od toho, jehož právo mělo zaniknout. Vyžaduje-li takové potvrzení žalovaný, nemá jeho požadavek oporu v žádném právním předpise, kdy tímto požadavkem žalovaný zpochybňuje institut vydržení vůbec, když podle obč. zák. není podmínkou nabytí vlastnictví vydržením souhlasný projev vůle toho, jehož právo zaniklo. Podmínkou je dobrá víra oprávněného držitele po stanovenou dobu, kdy žalovaný neuvedl ničeho, co by zpochybňovalo oprávněnost žalobcovy držby předmětných staveb. Ani skutečnost, že by takto zaniklo právo státu, vydržení nebrání. Skutečnost, že u předmětných staveb nelze podle stavu zápisu v katastru dohledat dosavadního vlastníka vede žalobce k názoru, že v posuzovaném případě nelze ani podat žalobu na určení vlastnického práva podle § 80 písm. c) zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „o.s.ř.“), případně uzavřít smír. Argumentuje-li žalovaný dále tím, že vrátil listiny ČPP Transgas, s.p., jen z formálních důvodů, není to pravdou, když jedním z důvodů bylo i nedoložení souhlasu vlastníka pozemků, na nichž se předmětné stavby nacházejí, t.j. souhlasu žalobce. Pokud tentýž důvod (nedoložení souhlasu vlastníka pozemků) použil žalovaný i ve vztahu k žalobci, poukazuje žalobce na to, že je sám vlastníkem těchto pozemků, proto pokládá za bezpředmětné, aby se ke svému vlastnímu podání znovu vyjadřoval.

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. Namítá své nesprávné označení v žalobě, kdy má za to, že žalovanou by měla být „Česká republika – Katastrální úřad pro Olomoucký kraj“. Dále uvádí, že v posuzovaném případě podle § 5 odst. 4 zák. č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrálního zákona), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“), zkoumal m.j. i nespornost žalobcem tvrzeného vydržení. Proto již 22.9.2011 (při odmítnutí předchozího návrhu na zápis vlastnického práva žalobce k předmětným stavbám záznamem) upozornil žalovaný žalobce na možné subjekty, které by mohly uplatnit spornost, a to zejm. ČPP Transgas, s.p., který ohlášením ze dne 25.7.2011 požádal o zápis předmětných budov jako vlastnictví České republiky s právem hospodaření pro ČPP Transgas, s.p.; požadovaný zápis byl odmítnut více méně z formálních důvodů. Pokud žalobce předložil vyjádření ČPP Transgas, s.p., ze dne 20.4.2011 (že tento subjekt nemá předmětné stavby ve své evidenci), toto vyjádření není podepsáno statutárním zástupcem, který se naopak zápisu vlastnictví ČR a práva hospodaření ČPP Transgas, s.p., domáhal v ohlášení ze dne 25.7.2011. Za této situace nebylo jednoznačně prokázáno, že by otázka vlastnického práva k předmětným stavbám byla nesporná. Žalovaný není pravomocný rozhodnout

o tom, zda k vydržení skutečně došlo, v případě spornosti této otázky nemůže požadovaný zápis provést. Žalobce nemůže úspěšně namítat, že neví, s kým by měl otázkou spornosti řešit, když na tyto subjekty byl žalovaným výslovně upozorněn.

Krajský soud přezkoumal postup žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodování [§ 87 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)], učinil tak s ohledem na druh žaloby přednostně mimo pořadí, v jakém k němu věci došly (§ 56 odst. 3 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že:

- a) podáním ze dne 25.7.2011 doručeným žalovanému 29.7.2011 požádal o zápis vlastnického práva předmětných staveb do katastru nemovitostí záznamem ČPP Transgas, s.p., a to ve prospěch České republiky, s právem hospodaření ČPP Transgas, s.p. Žalovaný mu přípisem ze dne 16.8.2011 vrátil předložené listiny jako bezpředmětné pro zápis do katastru s tím, že předložené kolaudační rozhodnutí není listinou, která by dokládala vlastnické právo České republiky, ale toliko dokladem o trvání a účelu stavby. V předmětném přípise žalovaný upozornil ČPP Transgas, s.p., na ust. § 5 odst. 6 katastrálního zákona zakotvující domněnku o tom, že vlastníkem stavby je vlastník pozemku (žalobce), není-li prokázáno, že vlastníkem je jiná osoba;
- b) žalobce podáním ze dne 6.9.2011 doručeným žalovanému 8.9.2011 požádal o zápis svého vlastnického práva k předmětným stavbám, kdy přiložil notářský zápis ze dne 6.9.2011, podle něhož bylo před notářem učiněno prohlášení žalobce o tom, že žalobce má za to, že nabyl vlastnické právo k předmětným stavbám vydržením. Žalovaný mu přípisem ze dne 22.9.2011 vrátil předložené listiny bez provedení požadovaného zápisu s tím, že nebyly-li nemovitosti při privatizaci vloženy do základního jmění akciové společnosti (z jakýchkoli důvodů), zůstává jejich vlastníkem stát. Právo hospodaření vykonává nadále státní podnik a pokud již zanikl, pak Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Pro prokázání nespornosti nabytí vlastnického práva vydržením je třeba, aby byla tato skutečnost potvrzena i tím, komu právo zaniklo. Navíc žalovaný v uvedeném přípise uvádí, že žalobce nedoložil své podání listinou prokazující existenci a způsob využití předmětných staveb. Dále žalovaný v uvedeném přípise upozornil žalobce na předcházející ohlášení zápisu záznamem ve prospěch České republiky učiněný ČPP Transgas, s.p., s tím, že mu nebylo vyhověno nikoli z důvodů věcných, ale pro nesprávné formulování a odůvodnění ohlášení, jakož i pro doložení formálně nezpůsobilých podkladů (neověřených fotokopií, neověřeného výstupu z obchodního rejstříku);
- c) žalobce podáním ze dne 13.10.2011 doručeným žalovanému 14.10.2011 znovu požádal o zápis svého vlastnického práva k předmětným stavbám, k němuž nově přiložil kolaudační rozhodnutí z 4.10.1990, potvrzení o existenci staveb z 13.6.2011 a přípis ČPP Transgas, s.p., podepsaný Alenou Ježkovou, ekonomkou, podle něhož ČPP Transgas, s.p., nemá předmětné stavby ve své evidenci. Žalovaný přípisem ze dne 31.10.2011 žalobci předložené listiny opět vrátil bez provedení požadovaného zápisu s tím, že zápis by bylo možno provést jen za předpokladu prokázání nespornosti. Otázka nespornosti však není v předloženém notářském zápise řešena. Předložený přípis ČPP Transgas, s.p., není podepsán statutárním orgánem, naopak ředitel ČPP Transgas, s.p., podepsal ohlášení zápisu vlastnického práva pro Českou republiku s právem

hospodaření pro ČPP Transgas, s.p., kdy zápis nebyl proveden především pro formální nedostatky, přičemž nebylo předloženo ani vyjádření žalobce jako vlastníka pozemků, na nichž se předmětné stavby nacházejí. V případě, že ČPP Transgas, s.p., potvrdí, že předmětné stavby nebyly zahrnuty do privatizačního projektu a nebyly převedeny na fond národního majetku ČR a uzná, že došlo k jejich vydržení žalobcem, může být zápis proveden; jinak by patrně ve věci musel rozhodnout příslušný soud.

Podle § 5 odst. 4 katastrálního zákona vznik, změna nebo zánik právního vztahu na základě právní skutečnosti nebo jednostranného právního úkonu⁸⁾, které nelze doložit a jsou-li nesporné, mohou být do katastru zapsány pouze na základě osvědčení ve formě notářského zápisu nebo na základě soudního smíru⁹⁾.

8) Například § 134, 135a, 135b občanského zákoníku

9) § 69 a 99 občanského soudního řádu

Z citovaného ustanovení vyplývá, že podmínkou zápisu vzniku vlastnického práva k nemovitostem vydržením je nejen osvědčení o jednostranném právním úkonu učiněné ve formě notářského zápisu, ale i nespornost vzniku tohoto práva.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že vlastnické právo k předmětným stavbám uplatňuje prakticky ve stejné době nejen žalobce, ale současně též ČPP Transgas, s.p., ve prospěch České republiky. Za této situace lze jen souhlasit s žalovaným, že z těchto projevů žalobce a ČPP Transgas, s.p., vyplývá spornost vzniku vlastnického práva vydržením v žalobcův prospěch.

Žalovaný přitom nemůže při posouzení žalobcova podání odhlížet od dřívějšího podání ČPP Transgas, s.p., neboť to je mu evidentně známo z jeho dosavadní úřední činnosti (§ 50 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů).

Tato spornost nebyla v posuzovaném případě odstraněna ani prohlášením ČPP Transgas, s.p., které je podepsáno ekonomkou tohoto státního podniku.

Podle § 15 odst. 1 zák. č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obch. zák.“) kdo byl při provozování podniku pověřen určitou činností, je zmocněn ke všem úkonům, k nimž při této činnosti obvykle dochází.

Krajský soud za situace, kdy úkony, k nimž obvykle dochází při činnosti ekonoma u ČPP Transgas, s.p., žalobce netvrdí ani nedokládá, dospěl k závěru, že z všeobecného chápání profese „ekonom“ nelze dovodit, že by takto označená osoba měla oprávnění k učinění prohlášení o tom, že souhlasí s nabytím vlastnického práva vydržením.

Dle § 13 odst. 4 obch. zák. je-li podnikatelem právnická osoba, je vázána vůči třetím osobám jednáním uskutečněným jejím statutárním orgánem nebo likvidátorem, i když překročil rozsah jejího předmětu podnikání, ledaže jde o jednání, které překračuje působnost, kterou tomuto orgánu svěřuje nebo dovoluje svěřit zákon.

Podle § 12 odst. 1 zák. č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, ředitel je statutárním orgánem podniku, který řídí činnost podniku a rozhoduje o všech jeho záležitostech, pokud nejsou zákonem vyhrazeny do působnosti zakladatele.

Z právě citovaných ustanovení vyplývá, že jménem státního podniku (který není v likvidaci) je oprávněn činit úkony zavazující státní podnik vůči třetím osobám toliko ředitel. Ředitel ČPP Trangas, s.p., však prohlášení ze dne 20.4.2011 nepodepsal. Toto prohlášení tak nebylo učiněno osobou, jejíž jednání by státní podnik zavazovalo vůči třetím osobám.

Na základě těchto úvah dospěl krajský soud k závěru, že nabytí vlastnického práva k předmětným stavbám vydržením žalobce není nesporné, a proto žalovaný postupoval v souladu s § 5 odst. 4 katastrálního zákona, pokud pro neexistenci nespornosti vzniku vlastnického práva žalobcem požadovaný záznam neprovedl.

Pro úplnost soud dodává, že jakkoli je stav zápisu v katastru nemovitostí vnímán civilistickou judikaturou jako osvědčení naléhavého právního zájmu na podání určovací žaloby ve smyslu § 80 písm. c) o.s.ř., pak ze samotného znění tohoto ustanovení ani z judikatury soudů rozhodujících v civilním soudnictví nevyplývá, že by naléhavý právní zájem na podání určovací žaloby nemohl plynout ze skutečností jiných, např. z konkurence podání různých subjektů ke katastrálnímu úřadu, v nichž tyto subjekty uplatňují vzájemně se vylučující práva k totožným nemovitostem.

Dále soud dodává k námitce žalovaného o jeho nesprávném označení, že na rozdíl od o.s.ř., který za účastníka řízení označuje toho, kdo má způsobilost mít práva a povinnosti (§ 19 o.s.ř.), v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu je žalovaným správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah (§ 83 s.ř.s.). Takovým správním orgánem je v souladu s žalobními tvrzeními právě Katastrální úřad pro Olomoucký kraj.

Z uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou podle § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně úspěšnému žalovanému podle obsahu spisu nevznikly v řízení žádné náklady přesahující jeho obvyklou úřední činnost.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 9. února 2012

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

